

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่พัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ การคิดวิเคราะห์และคุณธรรม พร้อมความดีงามให้เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งถือว่าเป็นคุณภาพชีวิตที่พึงปรารถนาของประเทศชาติ ซึ่งอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและทำให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืนตลอดถึงสามารถที่จะแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ อีกทั้งแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมีเป้าหมายสูงสุดคือ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เต็มศักยภาพโดยเน้นให้นักเรียนมีความสามารถทางความคิด สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองเป็นผู้ที่รู้จักการคิดวิเคราะห์ ค้นหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหาได้ทันโลกทันเหตุการณ์ มองกว้างคิดไกล ใฝ่รู้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ มีคุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545) การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดสัมฤทธิ์นั้น ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ มี 3 ด้าน คือ กระบวนการบริหารกระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศโดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องและควบคู่กันไป (อเนก ส่งแสง, 2540)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดไว้ในหมวด 4 มาตราที่ 22 – 30 และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการก็กำหนดไว้ในหมวดที่ 5 มาตราที่ 31 – 40 ส่วนการนิเทศภายในนั้น มีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดการกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของผู้บริหารไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ยังได้กำหนดให้การนิเทศภายในเป็นอีกส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ดังนั้นการจัดการศึกษาที่จะให้มีคุณภาพ และผ่านเกณฑ์การประเมิน

คุณภาพภายนอกนั้นผู้บริหารและครูจะต้องช่วยกันพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา พัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้วย ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในสถานที่สำคัญ คือ เรื่องของบุคลากรได้แก่ครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษาซึ่งพบว่าบุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เพราะแต่ละคนทำงานในส่วนที่รับผิดชอบตามความรู้ความสามารถและความเคยชินที่ไม่ได้รับการชี้แนะ หรือการกระตุ้นจากบุคลากรที่มีความรู้ด้านนั้นๆ จึงไม่สามารถผลิตงานที่มีคุณภาพได้ การขาดการประสานงาน รวมถึงการขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เป็นผลมาจากการขาดการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งสิ้น ซึ่งกระบวนการนิเทศภายในเป็นทั้งยุทธศาสตร์และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้โรงเรียนสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการนิเทศภายในมีเป้าหมายหลักที่จะพัฒนาครูให้เจริญก้าวหน้าตามมาตรฐานวิชาชีพ แล้วสามารถพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทุกคนให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา จิตใจ และสังคม มีการพัฒนาเต็มความสามารถตามวัย และเต็มศักยภาพ มีคุณสมบัติตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นพลเมืองที่ดี และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคต (กรมวิชาการ, 2544 ก)

จากงานวิจัยของสมคิด หารินไสไล (2550) พบว่า การนิเทศภายในเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทั้งระบบของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ เพราะการนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่ลดช่องว่างต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เป็นตัวเชื่อมประสิทธิภาพในการทำงานให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่มีคุณภาพกระตุ้น ชัยยุ ช่วยเหลือให้คำแนะนำต่างๆ ตลอดทั้งให้ข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพเรศ เสขัง (2548) สุรินทร์ พวงทอง (2548) และวีระศักดิ์ กุลสันทัน (2550) ว่าถ้าดำเนินงานการพัฒนาระบบการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานก็จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาระบบนิเทศภายในก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบด้านการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร คือ ผู้รับการนิเทศสามารถนำความรู้ และข้อเสนอแนะจากผู้นิเทศไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนประภัสสรวินทยา วัดศรีนวล เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ ครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระ และ 1 กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2544 รับเฉพาะพระภิกษุและ

สามเณร เมื่อนักเรียนเรียนจบตามหลักสูตรแล้ว มีศักดิ์และสิทธิเท่าเทียมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติในกลุ่มสาระภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและภาษาต่างประเทศ ผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง (ประภัสสรวิทยา, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 ของโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2551 พบว่า มาตรฐานที่ 5 คือผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรได้ระดับพอใช้ ซึ่งทางสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้มีข้อเสนอแนะ ด้านผู้เรียนว่าควรพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการฝึกในด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านครู ควรพัฒนาครูให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551)

ด้วยความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าถ้ากระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มวางแผน ร่วมวิเคราะห์ รวมทั้งร่วมมือกันหาแนวทางเลือกที่จะพัฒนาได้ถูกทาง ร่วมปฏิบัติ และร่วมกันประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลครู นักเรียน และสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของชาติและพระพุทธศาสนาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่นให้มีประสิทธิภาพ

3. คำถามของการวิจัย

การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่นจะมีกระบวนการเป็นอย่างไร

4. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

4.1 ระเบียบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

4.2 ประเด็นที่ศึกษา

4.2.1 กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้

- 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2) การศึกษาคูงาน
- 3) การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้
- 4) การนิเทศภายในและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน

4.2.2 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา
- 2) การวางแผนและกำหนดทางเลือก
- 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน
- 4) การประเมินผลและการรายงานผล

4.3 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 25 รูป/คน ประกอบด้วย

4.3.1 ผู้บริหาร จำนวน 5 รูป/คน แบ่งเป็น

- 1) พระภิกษุ 3 รูป
- 2) อรรวาส 2 คน

4.3.2 ครูผู้สอน จำนวน 20 รูป/คน แบ่งเป็น

- 1) พระภิกษุ 12 รูป
- 2) อรรวาส 8 คน

4.4 ระยะเวลาทำการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กลยุทธ์การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การประชุม

ปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การอบรมเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอนเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

5.1.1 การประชุมปฏิบัติการ หมายถึง การประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน การวางแผนและกำหนดทางเลือก การร่วมทำแผนพัฒนา กำหนดจุดมุ่งหมายดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

5.1.2 การศึกษาดูงาน หมายถึง การไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่โรงเรียนกัลยาณวัตร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

5.1.3 การอบรม หมายถึง การให้ความรู้ด้านการนิเทศภายใน และอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.1.4 การนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน หมายถึง การปรึกษาหารือ การแนะนำเทคนิควิธีการสอน การสนทนาทางวิชาการ และการประเมินผล

5.2 กระบวนการนิเทศภายใน หมายถึง วิธีการปฏิบัติการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือครูในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ของโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่นโดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอนคือ

5.2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา หมายถึง ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากความต้องการในการพัฒนาการนิเทศภายใน และการประเมินผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา

5.2.2 การวางแผน หมายถึง การร่วมกำหนดขอบข่ายงานการนิเทศภายใน การกำหนดผู้รับผิดชอบ วิธีการจัดทำแผนโครงการ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน การประสานงานกับโรงเรียนที่จะไปศึกษาดูงาน การติดต่อวิทยากรมาอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ ประชุมชี้แจงประชาสัมพันธ์และการประเมินการวางแผนการนิเทศ

5.2.3 การกำหนดทางเลือก หมายถึง การประชุมร่วมกันกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมในการพัฒนาการนิเทศ การสร้างเครื่องมือในการนิเทศ

5.2.4 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การอบรมการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์สอน การสนทนาทางวิชาการ การสร้างขวัญกำลังใจ การกำกับติดตามการสอน การสร้างความสำเร็จระหว่างผู้เกี่ยวข้อง และการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม

5.2.5 การนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล ในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในทุกขั้นตอน

5.2.6 การประเมินผล หมายถึง การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการประเมินผล การวิเคราะห์ผลการประเมิน

5.2.7 การรายงานผล หมายถึง การสรุปและการจัดทำรายงานเผยแพร่ผลการนิเทศ ภายใน

5.3 การกำกับติดตาม หมายถึง การกำกับติดตามผลการพัฒนาครู โดยการประชุมอบรมเชิง ปฏิบัติการ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน ประกอบด้วย การ กำกับติดตามการศึกษาศาสนาปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา การกำกับติดตาม การ วางแผน การนิเทศภายในโรงเรียน การกำกับการปฏิบัติการนิเทศภายใน การกำกับติดตามการ ประเมินผลการนิเทศภายใน เพื่อเป็นการกระตุ้น ชัยยุ ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือให้กลุ่มผู้รับการ นิเทศพัฒนาการเรียนแผนการเรียนรู้และการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการนิเทศ ภายในแบบมีส่วนร่วมที่ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง คือ การศึกษาศาสนาปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนา การวางแผน การกำหนดทางเลือก การปฏิบัติการนิเทศ การ ประเมินผลและการรายงานผล ตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนสูงขึ้น

5.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง กระบวนการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ แสดงออกหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางด้านวิชาการ ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ในการจัด การศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ด้านภาวะผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการ สอน ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านศักยภาพการพึ่งตนเองในการพัฒนางานวิชาการและด้านการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้ ตลอดเวลา

5.6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่บรรลุตามตัวบ่งชี้ ทั้งด้านผู้เรียนและด้านครูผู้สอน โดยด้านผู้เรียนนั้นจะต้องให้ นักเรียนเป็นเจ้าของกิจกรรม ได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรม คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา เลือก กิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข มีวินัย รับผิดชอบ สนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และด้านครูผู้สอน จะต้องเตรียมการ เอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้คิด แก้ปัญหา ค้นพบความรู้ และสังเกตประเมินพัฒนาการของ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5.7 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยที่ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา กระบวนการนิเทศภายใน ของโรงเรียนประภัสสรวทวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ตามขั้นตอน

คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection)

5.8 **โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล สังกัดกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

5.9 **ผู้บริหาร** หมายถึง พระภิกษุผู้ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

5.10 **ครู** หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ เป็นนรवास ของโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ลักษณะนามเรียกว่า คน

5.11 **พระอาจารย์** หมายถึง พระภิกษุ ที่ทำหน้าที่สอน ของโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ลักษณะนามเรียกว่า รูป

5.12 **นักเรียน** หมายถึง พระภิกษุ และสามเณรของโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่น ลักษณะนามเรียกว่า รูป

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ 7 ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม และพัฒนา ให้ผู้บริหารมีความสามารถในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

6.2 โรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล ได้ข้อมูล แนวคิด แนวทาง ที่จะนำไปใช้ประกอบการวางแผนที่เหมาะสมกับหน่วยงาน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการนิเทศภายใน

6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนประภัสสรวิทยา วัดศรีนวล จังหวัดขอนแก่นสูงขึ้น